

A test és a Lélek harca

Időpont: 1952. szeptember 14. Szentháromság utáni 14. vasárnap

Alapige: Gal 5,16-24

Mondom pedig, Lélek szerint járjatok, és a testnek kívánságát véghez ne vigyétek!

Mert a test a lélek ellen törekszik, a lélek pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek, hogy ne azokat cselekedjétek, amiket akartok.

Ha azonban a Lélektől vezéreltetek, nem vagytok a törvény alatt.

A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás,

Bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések,

Irgységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlók, melyekről előre mondom nektek, amiképpen már ezelőtt is mondtam, hogy akik ilyeneket cselekesznek, Isten országának örökösei nem lesznek.

De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívésség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.

Az ilyenek ellen nincs törvény.

Akik pedig Krisztuséi, a testet megfeszítették indulataival és kívánságaival együtt.

Az élet harc. Nem nyugalmi állapot, hanem mozgás. Nem kitűnően megszerkesztett, jól karbantartott gép szabályos, egyenletes mozgása, hanem mindenek harca mindenek ellen. Nem az egymásnak szolgáló, összeillő fogaskereknek segítik benne egymást, hanem érdekek ütköznek benne össze recsegve-ropogva. A kicsinyek harcolnak a nagyok ellen, a hatalmasok a kismizmizettek ellen. Mindegy, hogy milyen nevet adunk ennek a harcnak: osztályharc, kenyérharc..., a harc maga megvan.

Tévedés azonban azt hinni, hogy ez a harc az élet lényegéhez tartozik, hogy az élet nem is lehet más, csak harc. Isten nem harctérnek teremtette a földet, hanem Édenkertnek. Az ember tette harcterré. Nem külső körülmények teremtik tehát az életharcot, hanem az ember belsejének kivetítődése az. Mivel bennem nincs békesség, azért nincs körülöttem sem. Mihelyst bennem megszületik a békesség, körülöttem is elülnek a harc viharai.

Erről a belső életharcról beszél Pál apostol a mai szent leckében. Nem ez az egyetlen hely, ahol erről beszél. Nem is ez a legismertebb, de talán az összesek között a legkézzelfoghatóbb.

Ez a belső harc a test és Lélek harca.

1. A harci ellenfeleket mutatja be mindenekelőtt az Ige. Az ember belsejében a test és a Lélek áll egymással szemben. Így szól az Ige: „*a test a lélek ellen törekszik, a lélek pedig a test ellen; ezek pedig egymással ellenkeznek*” /17. vers/. Fontos azonban, hogy test és lélek alatt ugyanazt értsük, amit Pál ért alatta. A test, amiről itt szó van, nem az emberi fizikum, amelyben földi életemet élem. Ezt a testet a keresztyén ember nem ellenségének tekint, hanem drága eszköznek. Ez a test a Szent Léleknek temploma, amelyet Istentől nyertünk (1Kor 6,19), eszköz, amelyen keresztül létté válik a Lélek. Az a test, amiről itt Pál beszél, a bűn által megromlott emberi természet, mely a testet a Lélek eszköze helyett a Sátán eszközévé tette. Az a test, amiről Pál beszél, a Sátán álarca, amely mögött gonosz mesterkedéseit folytatja. Ezért mondja Ef 6,12-ben is: „*Mert nem vér és test ellen van nekünk tusakodásunk, hanem a fejedelemségek ellen, a hatalmasságok ellen, ez élet sötétségének világbírói ellen, a gonoszság lelkei ellen, melyek a magasságban vannak.*” Az egyik ellenfél tehát végeredményben a Sátán.

A másik ellenfél a harcban a Lélek. Ez alatt sem azt a lelket kell értenünk, amit a közhasználat ért alatta. Pál itt nem az emberi gondolatról szól, tehát az emberi lélekről, hanem a Szent Lélekről.

Az a harc tehát, ami az emberben folyik végeredményben két személy harca: a Sátáné és a Szent Léleké. Ők állanak egymással szemben kibékülhetetlen ellenfelekként. Azt mondd, hogy te ezt még nem tapasztaltad? Két egyszerű példát mondok el a mindennapi életből.

Nem voltál még sohasem úgy, hogy elibéd állt az emberi nyomor s benned megszólalt egy hang: Segíts rajta! Hajlandó lettél volna rá. Talán a kezéd meg is indult már a segítségre. Ekkor egyszerre megszólalt benned egy másik hang, amely óvott a tékozlástól, rámutatott arra, hogy mennyi helye van nálad is a pénznek, felhívta figyelmedet arra, hogy a másik a maga hibájából jutott oda, ahol van. Lehet, hogy azt gondoltad, mindez semmi más, mint emberi megfontolás a cselekedet előtt, pedig harc volt ez, melyben a Szent Lélek jószándékát akarta megghiúsítani a gonosz Lélek.

Vagy: egyszer csak elfogyott a türelmed. Megelégedtet az a sok keserűséget, amit egy másik ember okozott neked. Elhatároztad, hogy visszafizetsz neki, olyan leckét adsz neki, hogy elmenjen örökre a kedve attól, hogy neked kellemetlenkedjék. Talán már az ajkad szélén volt a szidalom, talán már megmozdult a kezéd, hogy arcon üsd, amikor egyszerre csak megszólalt benned egy másik hang s elkezdett beszélni neked arról, hogy nem méltó hozzád az, amit tenni akarsz, elkezdte magyarázni neked, hogy a bosszú mindig csak olaj a tűzre, mely nem olt, hanem csak elmérgesíti a helyzetet, rámutatott arra, hogy Isten is mennyit megbocsát neked. Lehet, hogy ebben az esetben is azt gondoltad, hogy mindez semmi más, csak emberi megfontolás a cselekedet előtt, holott harc volt ez, melyben a gonosz Lélek gonosz szándékát akarta megghiúsítani a Szent Lélek.

2. Az apostol azonban nemcsak a harci ellenfelekről beszél, hanem a harc időtartamáról is. Figyeld meg, hogy a 17. versben jelenidőben beszél erről a harcról. Ez a harc az örök jelen harca. Amíg e testben élek, ez a harc elkerülhetetlenül mindig folyik bennem. A Szent Lélek üdvösségre akar vezérelni, a gonosz lélek ezt meg akarja akadályozni. A gonosz lélek a kárhozatba akar sodorni, ezt pedig a Szent Lélek akarja megakadályozni. Az elsőt általában elég világosan látják az emberek. Nyilvánvaló, hogy harc nélkül nem lehet üdvözülni. A Sátán mindent megpróbál, hogy visszatartsa a megtéréstől s letérítsen a keskeny útról. Eszközeiben nem válogatós. Cselt és erőszakot egyformán igénybe vesz, csak hogy célját elérje.

Kevésbé világos azonban az emberek előtt a másik: Harc nélkül elkárhozni sem lehet. Az ördög nem hagy békén az üdvösség útján, de a Szent Lélek sem hagy békén azon az úton, mely a veszedelembe visz. Nyugtalanít, megmutatja, hogy rabok vagyunk, nem azt cselekedjük, amit akarunk /17.b. vers/, megfélemlít, felébreszti bennünk a szabadulás utáni vágyat, hívogat az evangéliummal, munkálja megtérésünket. Ha üdvözülni nem lehet másképp, csak úgy, ha a Sátánt félretoljuk az útból, akkor elkárhozni is csak úgy lehet, ha a Szent Lelket félretoljuk az útból.

És ez nem egyszeri esemény az életünkben, hanem mindennapos új döntés. Jézus is félretolta útjából a kísértőt a pusztában, el is távozott az Tőle, de Lukács 4,13 szerint csak egy időre. Azután újra jelentkezett. A Szent Lelket is meg lehet szomorítani (Ef 4,30), de újra elibénk áll a veszedelemre vivő úton, mint Bálám elé, hogy megakadályozzon utunkon (4Mózes 22,21-34).

Míg e testben élünk, örök harc ez. Csak az ördög-kígyó fejére taposva lehet üdvözülni s csak a Szent Lelket gorombán félrelökve lehet elkárhozni.

3. Beszél az Ige ennek a harcnak a kimeneteléről is.

A végső eredmény nem szorul sok magyarázatra. Pál is csak egy-egy mondattal intézi el. Akik a test cselekedeteit cselekszik, Isten országának örökösei nem lesznek /21. vers/, akik pedig a Lélek gyümölcseit termik, azok ellen nincs törvény /23. vers/. Amíg azonban ez a végső győzelem nyilvánvaló lesz, amíg az egyiknél a test, a másikonál a Lélek jut végső uralomra, addig változó a hadi szerencse. Hol az egyik győz, hol a másik. Az apostol ennek az időleges győzelemnek a leírására több szót fordít. A test győzelmének következményeit így írja le: „*A testnek cselekedetei pedig nyilvánvalók, melyek ezek: házasságtörés, paráznaság, tisztátalanság, bujálkodás, bálványimádás, varázslás, ellenségeskedések, versengések, gyűlölködések, harag, patvarkodások, visszavonások, pártütések, irigységek, gyilkosságok, részegségek, dobzódások és ezekhez hasonlóak*” /19-21a versek/. A Lélek győzelmének következményeiről pedig így ír: „*De a Léleknek gyümölcse: szeretet, öröm, békesség, béketűrés, szívdesség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség.*” /22. vers/. Két lajstrom áll előttünk ezekben a versekben. Az egyikben 17 gonosz cselekedet borzaszt, a másikban 9 jó gyümölcs gyönyörködtet.

Tudjuk, hogy Pál nem ad kimerítő lajstromot ebben a felsorolásban, mégis pár elgondolkodtató tanulság önként adódik belőle:

A számok azt mutatják, hogy nagyobb a bűn rontása, mint a Lélek építése. Rombolni könnyű, építeni nehéz.

A test cselekedetei tulajdonképpen mind a szeretet ellen elkövetett bűnök, vagy az Isten iránti, vagy a felebarátaink iránti, vagy az önmagunk iránt való szeretet ellen elkövetett bűnök. A Lélek gyümölcsei mind ugyanennek a szeretetnek megnyilatkozásai. Ezért írja az apostol azt, hogy a Léleknek tulajdonképpen csak egy gyümölcse van: a szeretet. Ezért függvénye a külső életharc is e belső küzdelem eldőltének.

Mivel Pál nem kimerítő névsort akar adni, ebből az következik, hogy ha a test valamelyik cselekedete nálad nem jelentkezik, az nem jelenti azt, hogy nem is fog jelentkezni. Lehet, hogy még csak tisztátalan ajkú, vagy gondolatú vagy, de még nem vagy s nem akarsz lenni házasságtörő és bujálkodó. Majd leszel! Akaratod ellenére is! /17b vers/. Lehet, hogy még csak harag van benned, de nem vagy s nem is tudod elképzelni, hogy lehetnél gyilkos. Majd leszel! Aki a meredély szélén táncol, sohasem tudhatja, mikor és milyen mélyre zuhan alá.

4. Az ember magatartása ebben a harcban, erről beszél még az apostol. A test és Lélek nagy harca azon dől el, hogy az ember merre hajlik. Az egyik igenli a test kívánságait, azonosítja magát velük, így a kívánság megfogán és bűn születik. Véghez viszi a test kívánságait /16b. vers/. A másik a Lélek szerint szeretne járni, ellene szegül a test kívánságainak, csírájában elfojtja, megfeszíti a testet indulataival és kívánságaival együtt /16a, 24. versek/ és a test kívánságait véghez nem viszi. Az embernek ez a Lélek mellett való állandó, újra meg újra megújuló döntése a hit. Azoké ez a hit, akik a Krisztuséi /24a. vers/, akik számára Megváltó lett Krisztus. Szomorú dolog, hogy életünkben ez a döntés olyan ingatag. Egyszer a test felé hajlunk, máskor a Léleknek nyújtjuk a pálmát. Ne gondold azonban, hogy ez a harc reménytelen. A 16. vers az eredeti szövegben nem parancs, hanem ténymegállapítás: Lélek szerint járjatok és a test kívánságait nem fogjátok véghez vinni. A kívánságok megmaradnak ugyan, de cselekedetté nem válnak. Kérdezd meg magad csendesen: Eljutottam-e már idáig a test és Lélek harcában?

Ámen.